

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **A. T.**
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem AK Čechovský &
Václavek, s. r. o., se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlím Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2025, č. j. OAM-1521/ZA-ZA11-P05-2024, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2025, č. j. OAM-1521/ZA-ZA11-P05-2024, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 26 039 Kč k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora specifikovanému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.
2. Krajský soud shledal, že žalovaný nesprávně posoudil otázku udělení národního

humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu v souvislosti s žalobcovým prokázaným závažným chronickým onemocněním a možnostmi jeho léčby v zemi původu a musí znovu posoudit otázku udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu mimo jiné v souvislosti s eskalací konfliktu mezi sousedním Izraelem a Íránem.

II. Žaloba

3. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Namítal předně nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Dále brojil proti nesprávnému závěru o neudělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. Ačkoliv na udělení humanitárního azylu není právní nárok, při jeho zvažování byl žalovaný povinen postupovat v souladu se základními zásadami správního řízení, zejm. se zásadou materiální pravdy podle § 3 správního řádu. Totéž dle žalobce platí i pro otázku neudělení doplňkové ochrany ve vztahu k aktuálně probíhajícímu ozbrojenému konfliktu na území Libanonu. Žalovaný k otázce probíhajícího konfliktu přistoupil selektivně a účelově doklady předkládané žalobcem bagatelizoval, aniž by sám poskytl relevantní zdroje, které obavy prezentované žalobcem vyvracely.
4. Žalobce tvrdil, že mu žalovaný odepřel řádné a nestranné posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný označil žalobcovu žádost za účelovou s odkazem na to, že žalobce zdůrazňoval svůj dlouhodobý pobyt a silnou integraci. Podle žalovaného má uvedené dokládat účelovost podání žádosti; žalovaný se odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 a 2 Azs 137/2005. Ty se však týkaly situace, kdy osoby žádající o mezinárodní ochranu nedisponovaly dlouhodobějším pobytovým oprávněním, které by předcházelo podání žádosti o mezinárodní ochranu. Naproti tomu žalobce nemohl v České republice žádat o mezinárodní ochranu v době, kdy sem poprvé přicestoval, neboť v té době netrpěl ani roztroušenou sklerózou, ani v Libanonu neprobíhal ozbrojený konflikt takové intenzity, který by jej přímo ohrožoval na životě. Navíc žalobce měl pobytové oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (zákon o pobytu cizinců). Nebyl tedy nucen opustit území a stále usiloval o standardní pobytové oprávnění, což je situace nesrovnatelná s dlouhodobým nelegálním pobytem a následným podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Legimititu postupu žalobce konstatoval v nedávné době např. Městský soud v Praze v rozsudku ve věci sp. zn. 19 A 42/2023.
5. K otázce posouzení možnosti udělení humanitárního azylu žalobce popsal a doložil, že trpí roztroušenou sklerózou a doložil nedostupnost léčby v zemi původu. Poukázal na případ libanonské ženy, která rovněž trpí jedním z typů roztroušené sklerózy, její zdravotní stav se po přerušení léčby z důvodu nedostupnosti léků zhoršil a skončila upoutaná na lůžko. Žalovaný svůj úsudek v této souvislosti učinil pouze na základě Informace EUAA – MedCOI čj. AVA 18882. Součástí zprávy je přitom prohlášení, dle kterého zpráva neobsahuje informace o faktické dostupnosti těchto výkonů. Žalobce již ve správním řízení namítal, že není žádný podklad pro závěr, že je léčba roztroušené sklerózy skutečně dostupná s ohledem na ekonomickou krizi v Libanonu, která byla umocněna útoky Izraele na libanonskou zdravotnickou infrastrukturu. Ve spise rovněž není nic, co by vyvracelo obavy žalobce z fungování libanonského zdravotnictví. K žalobce odkázal na články, dle kterých je zdravotnická infrastruktura v zemi zasažena válkou a přiložil i článek, který dokládá, že již před válkou nebyly léky k léčbě roztroušené sklerózy dostupné. Žalovaný na tyto výtky reagoval pouze zopakováním, že zpráva EUAA je objektivní a dostatečná,

přičemž toto tvrzení je v rozporu s tím, co o použitelnosti informací uvádí sama zpráva. V případě žalobce je přitom otázka faktické dostupnosti zdravotní péče stěžejní.

6. Žalovaný postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou stran rozložení důkazního břemene mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán. V otázce humanitárního azylu měl žalovaný rozptýlit či potvrdit žalobcovy obavy, že se jeho zdravotní stav zásadně zhorší. K tomu si měl obstarat dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v zemi původu. Žalobce důkazní břemeno unesl: předložil aktuální lékařskou zprávu obsahující diagnózu i popis léčby. Doložil, že zdravotnický systém v Libanonu je nefunkční obecně a že se jeho fungování ještě zhoršilo v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Žalovaný však obavy žalobce nezmírnil, pouze bagatelizoval. Žalobce rovněž doložil případ ženy trpící jednou z forem roztroušené sklerózy, jejíž léčba byla přerušena v důsledku nefungujícího zdravotnického systému a která se následně stala invalidní. To je důkazem, že i krátký výpadek může vést k rapidní neurodegeneraci pacientů s roztroušenou sklerózou. Rovněž demonstruje, že obavy žalobce mají reálný podklad. Žalovaný žalobcovu diagnózu bagatelizoval s poukazem na aktuální příznivý stav. Gros případu je ale právě v tom, že v případě vycestování žalobce do Libanonu a prodlení s adekvátní léčbou by se žalobcův zdravotní stav mohl nenávratně zhoršit. Žalovaný zcela pominul chronický a pozvolně degenerativní charakter onemocnění. Cílem léčby roztroušené sklerózy je zabránit zhoršení zdravotního stavu, které nemocným osobám vždy hrozí.
7. Žalovaným vznesený požadavek bezprostředního ohrožení na životě je v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Ten v rozsudku ze dne 13. 12. 2016, Paposhvili proti Belgii, pod „velmi výjimečné případy“ může spadat i vážně nemocná osoba, u které by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní v přijímající zemi představoval riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života. To je případ žalobce, který je léčen s roztroušenou sklerózou právě proto, aby se v podstatě nevyhnutelné zhoršení jeho pohybových schopností co nejvíce oddálilo a zpomalilo. Nevyslyšet obavy žalobce a nutit jej k odchodu do země, kde lidé s jeho diagnózou nemají přístup k léčbě, by jednoznačně představovalo nelidské zacházení a bylo by v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.
8. Žalovaný nesprávně posoudil, zda případ žalobce představuje „důvod hodný zvláštního zřetele“. Tento neurčitý právní pojem v ust. § 14 zákona o azylu je správní orgán povinen v řízení adekvátně vyložit a zjistit, zda pod něj lze subsumovat skutková zjištění. Teprve poté může přistoupit ke správnímu uvážení.
9. Žalobce se má vyhýbat zátěži a stresu, přičemž si lze stěží představit více zatěžující a stresující situaci než návrat do země, kde probíhá aktivní ozbrojený konflikt, a kde žalobce nemá zajištěnu zdravotní péči ani zdroj obživy. Neméně stresující by byla i skutečnost, že žalobce by se do země původu navrátil rovnou jako vnitřně vysídlená osoba a okamžitě by čelil nejistotě ohledně budoucího vývoje. Žalovaný nevypořádal žalobcovu námitku, že Izrael útočí právě na zdravotní infrastrukturu v zemi, což může mít přímý dopad na dostupnost léčby. Sníží-li se kapacita zdravotnických zařízení v Libanonu, dojde k přetížení těch uzlů zdravotnické infrastruktury, které zasaženy přímo nebyly.
10. Žalobce dále poukázal na probíhající ozbrojený konflikt v Libanonu. Pokud se žalovaný otázkou zabýval i po seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a neprovedl

opakované seznámení žalobce podklady pro vydání rozhodnutí, jednal v rozporu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu. V takovém případě by bylo na místě rozhodnutí zrušit pro vadu řízení pro vadu řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Pokud žalovaný hodnotí situaci v Libanonu mezi 13. 2. 2025 a 5. 3. 2025, kdy bylo rozhodnutí vydáno, aniž by spisový materiál doplnil o nové podklady, pak v tomto ohledu zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

11. Žalobce doplnil, že navzdory tvrzení žalovaného konflikt v Libanonu v současnosti stále probíhá a v posledních týdnech se dokonce zintenzivnil. Je zde obava, že Izrael bude eskalovat své útoky a zintenzivňovat porušování příměří. Žalobce připomněl, že útoky na Bejrút byly na podzim roku 2024 velice četné. Přiložil článek od BBC s názvem „Schools in Beirut suburb fear return to war after new Israeli strikes“ („Školy na předměstí Bejrútu se obávají návratu války po nových izraelských útocích“), který popisuje uzavírání škol poté, co v Bejrútu byl proveden letecký úder dne 28. 3. 2025. Žalobce toto výslovně uvedl jako novou skutečnost, která je v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu přípustná dle ust. § 32 odst. 9 zákona o azylu.
12. Izrael neprovádí letecké údery pouze na jihu Libanonu. V průběhu celé války byly prováděny letecké údery na Bejrút (shodou okolností se žalovaný snaží odmítnout obavy žalobce s poukazem na to, že některé léky jsou někdy dostupné právě v Bejrútu).
13. Žalobce namítl, že Informace OAMP – Libanon, Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 22. 1. 2025, ze které žalovaný vyšel, je zpracována zavádějícím způsobem. Ve zprávě se např. uvádí: „*Také Hizballáh pokračoval přeshraničních útocích na severu Izraele, zatímco bojoval s izraelskými silami na jihu Libanonu.*“ Poznámka pod čarou však obsahuje odkaz na článek „*Boje Izraele s Hizballáhem pokračují, v Bejrútu zemřelo sedm lidí*“. Není tak pravda, že nebezpečný je pouze jih Libanonu. Žalovaný pak bez hlubšího zájmu v podstatě přešel zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, kterou žalobce předložil, přičemž to odůvodnil tím, že má vlastní zprávu, která obsahuje mnoho mezinárodně uznávaných zdrojů.
14. S ohledem na ozbrojený vojenský konflikt v Libanonu je dán důvod pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Popřel oprávněnost žalobních námitek a odkázal na správní spis a odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ve vztahu k odůvodněné obavě z pronásledování podle § 12 zákona o azylu žalovaný zopakoval argumentaci uvedenou v odůvodnění a důvody, pro které v této otázce dospěl k negativnímu závěru.
16. K obavám žalobce o život v souvislosti s vojenským konfliktem v Libanonu žalovaný uvedl, že povinnost zjistit skutečný stav věci podle § 3 zákona správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Není úkolem správního orgánu předestírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Materiály předložené žalobcem žalovaný pečlivě zhodnotil jako jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí. Žalobce či jeho právní zástupce měli příležitost seznámit se s obsahem shromážděných podkladů a vyjádřit se k nim i k jejich zdrojům. Nynější obecné námitky nejsou způsobilé zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí a vyznívají účelově. V situaci, kdy žalobce neuspěl se svou žádostí o udělení mezinárodní

ochrany, volí argumentaci směřující vůči podkladům, k nimž ale nevznesl v rámci úkonu seznámení jakoukoli námitku.

17. Informace, které žalovaný při svém rozhodování použil, považuje za dostatečné k objektivnímu posouzení věci. Žalovaný určuje rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí a v této své volnosti je omezen pouze kritériem náležitě zjištěného skutečného stavu věci. Tomuto kritériu dostal. Je v zájmu samotného žadatele o udělení azylu předložit maximum informací týkajících se jeho případu. Žalobci byla plně poskytnuta možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jej vedly k podání žádosti. Měl možnost se rovněž seznámit s informacemi o zemi jeho původu a uplatnit k nim námitky.
18. Podle žalovaného není podstatné, jaké množství zpráv a informací si pořídil jako podklad pro své rozhodnutí, nýbrž je podstatná kvalita takového zdroje. Zdroje shromážděné žalovaným přitom splňují požadavky judikatury Nejvyššího správního soudu, tj. jsou relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné. Žalobce nepředložil nic, co by zjištění žalovaného vyvracelo. Ze znění žaloby není zřejmé, v čem má spočívat údajná neobjektivnost zprávy OAMP. Údaje, na jejichž základě byla zpráva vypracována, jsou dostatečně aktuální, reflektující stávající situaci, žalobce pak použité údaje nikterak konkrétně nezpochybnil a omezil se na obecnou, paušální argumentaci, která ve světle adresných údajů opatřených žalovaným dle jeho názoru nemůže obstát.
19. Žalovaný se zabýval tvrzenými důvody žalobce k podání žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR. Za důvod podané žádosti o mezinárodní ochranu v ČR žadatel označil snahu zde i nadále žít a pracovat. Dále zmínil, že ve vlasti nemá kam jít a ani kde bydlet a je tam válečná situace. K důvodům žádosti dále uvedl, v Libanonu není zdravotnictví na takové úrovni jako v ČR, přičemž trpí roztroušenou sklerózou a je zde léčen. Jiné důvody žádosti žalobce neuvedl.
20. Žalovaný zopakoval, že žádost žalobce považuje za účelovou, podanou s cílem legalizace pobytu. Mezinárodní ochrana však není jedním ze způsobů legalizace pobytu na území ČR, ať už za účelem dalšího pobytu na území ČR nebo výkonu zaměstnání, a nelze ji k těmto účelům zneužívat. Výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Legalizace pobytu na území ČR není obsažena mezi těmito taxativně vypočtenými důvody v ustanovení § 12 zákona o azylu.
21. Žalovaný dále konstatoval, že účelovost žádosti vnímá i vzhledem k celkové výpovědi žalobce a jeho předchozích dlouholetých snahách o legalizaci pobytu v ČR poté, co jím použité ostatní prostředky k legalizaci pobytu v ČR selhaly. K tomuto směřovalo veškeré jednání žalobce od doby, kdy mu v červenci 2016 přestal platit dlouhodobý pobyt (zaměstnanecká karta). Žalovaný rovněž poukázal na to, kdy a za jakých okolností dotýčný podal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce z vlasti vycestoval již v roce 2006 výhradně za účelem zaměstnání. Toto oprávnění k pobytu v ČR ztratil a od té doby se mu ho nedaří obnovit. O mezinárodní ochranu žádal již v roce 2021, ale tuto žádost tehdy vzal dobrovolně zpět kvůli jeho pobytové agendě, protože dle jeho slov azyl už nepotřeboval, jelikož v té době vyhrál soud ohledně jeho dlouhodobého pobytu. Žalobci byly k odjezdu z ČR vystaveny již 3 výjezdní příkazy, naposledy s platností od 24. 10. 2024 do 22. 11. 2024, avšak žalobce tento výjezdní příkaz nerespektoval a místo toho podal dne 11. 11. 2024 svou druhou žádost o mezinárodní ochranu v ČR. Žalovaný z toho

dovozoval zjevnou účelovost žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli prostřednictvím správního řízení o udělení mezinárodní ochrany.

22. K výhradě bezpečnostní situace v Libanonu žalovaný uvedl, že podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané UNHCR v Ženevě v září roku 1979, „osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu nejsou považovány za uprchlíky“ a navíc daná formulace nelze použít na azylový příběh žalobce, který ze země původu neprchal před špatnou bezpečnostní situací, nýbrž odjel v roce 2006 do ČR za účelem zaměstnání.
23. Ohledně zdravotního stavu žalobce žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobce neuvedl ani neprokázal, že by dotýcnému potřebná léčba nebyla v zemi původu poskytnuta. Žalovaný si pro konkrétní posouzení případu žalobce a dostupnosti léčby roztroušené sklerózy a jím užívaných léků v Libanonu obstaral Informaci EUAA – MedCOI čj. AVA 18882, Libanon, ze dne 27. 1. 2025. Z té vyplývá, že v Libanonu (konkrétně v Bejrútu) je pro pacienty s roztroušenou sklerózou dostupná hospitalizační i ambulantní léčba a následná péče u neurologa, jsou dostupné potřebné vyšetřovací metody (MRI sken, počítačová tomografie), je dostupná i péče u fyzioterapeuta. Dle uvedené informace jsou v Libanonu, konkrétně opět ve městě Bejrút, dostupné i veškeré žalobcem v současné době užívané výše uvedené léky a naprostá většina jejich alternativ. Žalovaný má tak za prokázané, že v případě návratu do Libanonu bude žalobci adekvátní léčba poskytnuta.
24. K námitkám žalobce týkajících se neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný poukázal na to, že zde rozhoduje v rámci volného správního uvážení a na tento typ mezinárodní ochrany není subjektivní právní nárok. Přezkum správního uvážení soudem je možný jen v omezeném rozsahu. Žalovaný řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce a pokud z jeho tvrzení nevyvodil důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu, je takové rozhodnutí plně v jeho pravomoci. Na skutečnosti tvrzené žalobcem nelze hledět jako na okolnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Zdravotní stav žalobce není bez dalšího azylově relevantním důvodem. Žalovaný pak nezjistil, že by ve vztahu k žalobci a přístupu k léčbě v Libanonu mohlo dojít k opatřením diskriminačního charakteru ze strany státu, kdy by byla léčba žalobci odepřena. Žalobce trpí roztroušenou sklerózou již od r. 2017 a podle názoru žalobce to, že důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je až nyní, svědčí o úmyslné snaze žalobce vytvořit důvod pro setrvání na území ČR a to, aby léčba byla hrazena zdravotním systémem ČR. S tím žalovaný nemůže souhlasit.
25. S odkazem na judikaturu žalovaný konstatoval, že tyto tzv. „humanitární případy“ se vyznačují tím, že jedinci hrozí nelidské či ponižující zacházení z objektivních důvodů (kvůli charakteru nemoci, jíž trpí). ESLP porušení článku 3 v takových případech shledal pouze výjimečně. Jasně uvedl, že „v takových případech musí Soud podrobit přísnému zkoumání všechny okolnosti případu, zejména pak osobní situaci jednotlivce v přijímajícím státě. Na podkladu takto zjištěného stavu bude Soud rozhodovat, zda hrozí skutečné nebezpečí, že vyhoštění stěžovatele bude v rozporu s článkem 3.“ (srov. rozsudek ESLP ze dne 2. 5. 1997, D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96, body 49 a 50).

26. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl žalobce v Libanonu vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce z vlasti vycestoval již v roce 2006 a od té doby se sporadicky do vlasti vrací, naposledy tam pobýval v červnu 2023 po dobu jednoho měsíce za účelem návštěvy manželky. Žalobce neuvedl, že by během těchto jeho opakovaných a dobrovolných návštěv vlasti měl jakékoliv potíže s libanonskými státními orgány, což žalobce ani netvrdil.
27. Za hrozící nebezpečí vážné újmy nelze považovat ani jeho zdravotní stav. Žalovaný zopakoval, že onemocnění ho nijak bezprostředně neohrožuje na životě ani jeho život nějakým významným způsobem neomezuje. Žalovaný zopakoval, že na základě Informace EUAA – MedCOI čj. AVA 18882, Libanon, ze dne 27. 1. 2025, je patrné, že v případě návratu do Libanonu bude žalobci poskytnuta adekvátní léčba.
28. Žalovaný si je vědom, že situace ohledně bezpečnostních poměrů v zemi se neustále vyvíjí, proto se i po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí (13. 2. 2025) v rámci své úřední činnosti touto problematikou zabýval. Vzhledem k vývoji situace správní orgán k aktuální bezpečnostní situaci v Libanonu konstatuje, že je mu z jeho úřední činnosti a z všeobecně dostupných zdrojů známo, že původní termín stažení izraelských jednotek z jižního Libanonu, který dohoda stanovila na 26. 1. 2025, byl prodloužen se souhlasem Spojených států Amerických na úterý 18. 2. 2025. Dne 18. 2. 2025 se izraelská armáda se stáhla ze všech příhraničních libanonských osídlených oblastí, její jednotky ale dál zůstávají na pěti pozicích. Tentýž den libanonská armáda potvrdila, že začala nasazovat své vojáky do vesnic, z nichž se stáhly izraelské síly. Izrael zároveň potvrdil, že jeho jednotky zůstávají přítomny v omezeném počtu na pěti pozicích se strategickým významem podél hranice. Zároveň již nejsou hlášeny žádné vojenské střety.
29. Ke dni vydání rozhodnutí (5. 3. 2025) na území Libanonu v současné době neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Naprostá většina území Libanonu je pod plnou kontrolou libanonských bezpečnostních složek a situace je tam klidná a stabilní. Na území Libanonu v současné době neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by pro výše jmenovaného žadatele znamenal jakékoliv nebezpečí, natož vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Pokud by se žalobce po svém návratu do libanonského města Týr, ve kterém žil před odjezdem, skutečně cítil ohrožen aktuální bezpečnostní situací v tomto městě, může využít institutu vnitřního přesídlení.
30. K námitce žalobce, že žalovaný nedostatečně zhodnotil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný uvádí, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádnou ze skutečností, kterou by bylo možné podřadit vážné újmě. Vzhledem k uvedenému žalovaný logicky nedospěl k závěru, že by žalobci v zemi původu vážná újma hrozila. Dle názoru žalovaného je napadené rozhodnutí ve vztahu k ust. § 14a zákona o azylu náležitě a podrobně odůvodněno a dostatečně z něj vyplývá, z jakých důvodů nebyla žalobci ani tato forma mezinárodní ochrany udělena. Žalobcem předestřené důkazy se žalobce osobně netýkají. Žalovaný klade důraz na individuální stránku věci, a ta v případě žalobce pro přiznání mezinárodní ochrany nesvědčí. Žalovaný si je vědom napjaté situace v Libanonu, ale předložené materiály nenásvědčují předpokladu, že by v případě návratu měl být žadatel bezprostředně vystaven okolnostem v nich zmiňovanými.

31. Dle názoru žalovaného žalobce pouze domýšlí krajní scénáře v případě jeho návratu do země původu, a snaží se žalovanému i soudu podsunout své domněnky jako skutečnost, aniž by měly jakoukoli spojitost s jeho azylovým příběhem.

IV. Jednání

32. Krajský soud věc projednal dne 23. 6. 2025.
33. Zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby. V úvodu reagoval na vyjádření žalovaného. Označil za nesprávný názor, že žalobce se snaží žádostí o mezinárodní ochranu legalizovat si pobyt v ČR. Bylo by nesmyslné, aby si každý, kdo má v ČR platné pobytové oprávnění, žádal o mezinárodní ochranu ve situaci, kdy jsou pro ni dány zákonné důvody. Žalovaný si mylně vykládá princip individualizace rozhodnutí, když odmítá vzít v potaz žalobcem předkládané články o situaci v Libanonu. Žalobce se nachází v důkazní tísní stran prokázání toho, že mu v zemi původu hrozí zhoršení zdravotního stavu v důsledku nedostupnosti adekvátní péče. Skutečnost, že žalobce v současnosti netrpí závažnými příznaky onemocnění, neznamená, že nedojde v budoucnu ke zhoršení stavu (případně i navzdory léčbě), navíc žalobcův případný přesun by byl stresovým faktorem, který by mohl průběh nemoci zhoršit. Se stresem by bylo spojeno i vnitřní přesídlení. Situace žalobce jednoznačně naplňuje kritéria důvodů hodných zvláštního zřetele. Tuto otázku žalovaný posoudil nesprávně. Pokud jde o situaci v Libanonu ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany, pak situace v regionu se dále zhoršuje (útok Izraele na Írán), v Libanonu stále operuje izraelská armáda, poslední úder proběhl v pátek. Zároveň USA i jiné země stahují z Libanonu své občany a diplomatický personál. Informace EUAA ve svém znění výslovně uvádí, že její obsah je orientační a že neobsahuje informace o faktické dostupnosti léčivých prostředků. Tuto námitku vznesl žalobce již ve správním řízení a žalovaný na ni doposud nijak nereagoval. Faktická dostupnost léčby v zemi původu tak zůstává pochybná.
34. Pověřený pracovník žalovaného s žalobou nesouhlasil a odkázal na písemné vyjádření ve věci.
35. Žalobce sám soudu přednesl vyjádření, v němž rekapituloval svou pobytovou historii a důvody, proč přicestoval do České republiky. Uvedl, že v ČR žije zcela v souladu se zákonem a považuje ji za svůj domov.
36. Krajský soud k důkazu předložil stranám k nahlédnutí žalobcem předložený článek BBC ze dne 11. 4. 2025 „Schools in Beirut suburb fear return to war after new Israeli strikes“ (č. l. 32 – 34 – „Školy v předměstí Bejrútu se po nových izraelských úderech obávají návratu do války“). Důkaz byl proveden v anglickém jazyce s výslovným souhlasem stran. Dále soud k důkazu četl žalobcem předložený článek ze zpravodajského serveru Novinky.cz „Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii“. Další důkazní návrhy strany nevznesly.
37. Závěrem strany setrvaly na dříve vznesených procesních návrzích.

V. Posouzení věci krajským soudem

38. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního („s. ř. s.“).
39. Žaloba je důvodná.

40. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce je státním příslušníkem Libanonské republiky (Libanon), arabské národnosti a je nepraktikující muslim. Ke politickému přesvědčení uvedl, že nebyl členem žádné politické strany nebo hnutí a ani se o politiku nezajímal. Je bezdětný a ženatý, manželka žije v Libanonu. Posledním místem bydliště ve vlasti výše jmenovaného bylo město Týr. K průběhu cesty z vlasti do ČR uvedl, že z Libanonu přijel dne 23. 12. 2006, přicestoval letecky z Bejrútu do Prahy na základě pracovního víza. Od té doby se zdržuje v ČR, do Libanonu se vrací sporadicky, naposledy tam byl v červnu 2023 asi na měsíc, jel se podívat za manželkou. Na území ČR vstoupil poprvé letecky 23. 12. 2006, naposledy opět letecky v červnu 2023. Popřel, že by v minulosti pobýval ve státech EU. V roce 2006 byl pracovně v Kongu. Jednou v ČR už o mezinárodní ochranu žádal, bylo to v roce 2021. Svou žádost tehdy vzal dobrovolně zpět s ohledem na vývoj pobytové agendy. Ke svému zdravotnímu stavu, zdravotním omezením a jiným zvláštním potřebám řekl, že je soběstačný, ale trpí roztroušenou sklerózou, což se u něj projevuje zejména únavou a mravenčením. Musí podstupovat léčbu. Nikdy nebyl nikde trestně stíhán, je bezúhonný.
41. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že v ČR je již 18 let a cítí se tady jako doma. Sdělil, že v Libanonu je válečná situace a nejde tam žít. Izrael stále Libanon bombarduje. Konkrétně město Týr je vyliďněné a většina domů je zničena výbuchy. Město Týr kontroluje izraelská armáda.
42. Žalobce dále uvedl, že trpí roztroušenou sklerózou, která mu byla diagnostikována v roce 2017, je zde zaléčen a má dobré léky, přičemž v Libanonu není zdravotnictví na takové úrovni jako tady. V ČR dochází žalobce k lékaři jednou za 2–3 měsíce. Pravidelně užívá lék Boxarid. Žalobce k důvodům žádosti uzavřel, že v ČR má firmu, chce tady být, pracovat zde a žít.
43. Na podporu svých tvrzení žalobce dne doložil v jazyce českém lékařskou zprávu vydanou Centrem RS Neurologické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové. Ze zprávy vyplývá, že žalobce trpí klinicky izolovaným syndromem (CIS), podstupuje léčbu teriflunomidem, v r. 2024 mírná progresi ložiskového nálezu. EDSS je hodnoceno stupněm 3.0. Lékařské doporučení směřuje k vyvarování se stresu, nepracovat na směny, psychicky a fyzicky se šetřit.
44. Aktuální žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území ČR je již druhou v pořadí. Dne 8. 7. 2021 podal žalobce první žádost, kterou vzal dne 1. 12. 2021 zpět. Proto žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 12. 2021, č. j. OAM-490/ZA-ZA11-P05-2021, řízení zastavil.

Skutková zjištění

45. Krajský soud vyšel z prokázaného zjištění, že žalobce trpí klinicky izolovaným syndromem roztroušené sklerózy s nálezem ložiskové demyelinizace v mozkové hmotě. Podstupuje dlouhodobou léčbu teriflunomidem a dalšími suplementy. Tato skutečnost bez pochybností vyplývá ze správního spisu a nebyla mezi stranami sporná.
46. Krajský soud vyšel dále z obecně známé skutečnosti, že roztroušená skleróza je závažné chronické autoimunitní neurologické onemocnění, kdy imunitní systém napadá centrální nervovou soustavu. Neexistuje žádná známá kauzální léčba. Dostupné léčivé přípravky pouze ovlivňují průběh onemocnění a jejich cílem je zpomalit, popř. až zastavit progresi onemocnění.

47. Ze zprávy „EUAA MedCOI, AVA 18882 [zdroj: International SOS], 27. ledna 2025“ vyplývá teoretická dostupnost léků, které žalobce potřebuje, stejně jako jiných tzv. biologických léčiv. Všechny léky dle zprávy mají být dostupné v lékárně New Beirut Pharmacy, případně v lékárně Sami Pharmacy v Bejrútu. Zpráva obsahuje dovětek, že zpráva neobsahuje informace o faktické dostupnosti těchto výkonů.
48. Žalobce ve správním řízení k důkazu předložil zprávu (článek) francouzsky psaného libanonského deníku L'Orient-Le Jour s titulem „Multiple sclerosis patients await the worst in Lebanon“ z 31. 1. 2024 („Pacienti s roztroušenou sklerózou v Libanonu čekají na nejhorší“). Z článku vyplývá, že v Libanonu trpí roztroušenou sklerózou přibližně 3 000 pacientů. Od roku 2021 se dostupnost léčby zhoršila. Veřejné zdravotnictví nyní dotuje pouze 2–3 léky. Ty však podle odborníků zdaleka nepokrývají všechny případy a stadia nemoci. Léky nejsou často dostupné v dostatečném množství, aby pokryly registrované pacienty.
49. Žalobce ve správním řízení k důkazu předložil zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva s titulem „Israel must stop killing civilians returning to their homes in South Lebanon: UN experts“ z 13. 2. 2025 („Izrael musí přestat zabíjet civilisty vracející se do svých domovů v jižním Libanonu, tvrdí experti OSN“). Ve zprávě jmenovitě uvedení experti OSN vypovídali o tom, že jsou znepokojeni pokračujícími oběťmi na civilním obyvatelstvu v Libanonu, kdy během 60 dnů od vstupu do příměří v platnost (27. 11. 2024) bylo zabito nejméně 57 civilistů a zničeno 260 objektů. Navzdory dohodě o příměří izraelské jednotky nadále zůstávají v jižním Libanonu a útočí na civilisty, demolují domy a ničí úrodu a infrastrukturu tanky, buldozery a těžkými zbraněmi. Izraelské útoky vyvolaly humanitární krizi a dochází k porušování lidských práv a humanitárního práva. Problémem je také nevybuchlá munice, používání munice s bílým fosforem a nastražování pastí v domech, což znemožňuje návraty civilistů. Je také narušen přístup ke zdravotní péči.
50. Z důkazu článkem BBC „Schools in Beirut suburb fear return to war after new Israeli strikes“ („Školy v předměstí Bejrútu se po nových izraelských úderech obávají návratu do války“) krajský soud zjistil, že izraelské obranné síly identifikovaly budovu v Bejrútu včetně dvou blízkých škol jako zařízení hnutí Hizballáh a nařídily okamžitou evakuaci škol. Následovala panika, chaos. Při následném leteckém úderu byl předmětný objekt zničen. 1. 4. 2025 byla oblast zasažena druhým izraelským úderem – tentokrát bez varování.
51. Z důkazu článkem Novinky.cz „Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii“ krajský soud zjistil, že roztroušená skleróza se může zhoršovat i při plné léčbě.

Posouzení podmínek pro udělení národního humanitárního azylu

52. Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu (§ 14 zákona o azylu).
53. Právě citované ustanovení upravuje tzv. národní humanitární azyl. V souladu s konstantní judikaturou na jeho udělení není právní nárok. Podmínky pro jeho udělení jsou kombinací naplnění neurčitého právního pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ a institutu

správního uvážení („lze ... udělit“). Zatímco výklad a aplikace neurčitého právního pojmu podléhá plnému přezkumu ze strany správního soudu, použití správního uvážení podléhá přezkumu jen omezeně potud, pokud je správní úvaha přezkoumatelně zachycena v odůvodnění správního rozhodnutí a pokud žalovaný nepřekročil meze správního uvážení nebo je nezneužil.

54. Krajský soud dospěl v projednávané věci k závěru, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav ohledně dostupnosti léčby žalobcova závažného chronického onemocnění v zemi původu a v návaznosti na to nesprávně vyložil pojem „případ hodný zvláštního zřetele“.
55. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uzavřel, že v případě žalobce nezjistil žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení národního humanitárního azylu. Žalovaný vyhodnotil, že žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou, je schopen se sám živit a je soběstačný, je bezdětný a ženatý, nemá trvalé vazby v ČR, rodinní příslušníci pobývají v Libanonu. Pokud jde o zdravotní stav žalobce, žalovaný nepominul, že žalobce se potýká se závažným onemocněním. Současně ale uzavřel, že toto onemocnění doposud žalobce nijak významně nelimitovalo, neboť žalobce cestuje, žije samostatně a je soběstačný. Onemocnění žalobce bezprostředně neohrožuje na životě a žalobci se podle žalovaného nepodařilo prokázat, že by jeho zdravotní potíže byly tak závažného charakteru a měly takový dopad na jeho život, aby to bylo možno považovat za zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Současně žalobce netvrdil ani neprokázal, že by žalobci nebyla v zemi původu poskytnuta léčba. Naopak žalovaný dospěl k závěru, že tato léčba je v zemi původu dostupná.
56. Takové posouzení věci žalovaným shledal krajský soud nesprávným.
57. Předně neobstojí skutkový závěr žalovaného o dostupnosti léčby roztroušené sklerózy v zemi původu. Žalovaný sice opatřil shora zmíněnou zprávu EUAA – MedCOI, z níž vyplývá obecná dostupnost jak výkonů, tak léčiv pro léčbu roztroušené sklerózy. Současně však obsahuje tzv. disclaimer, který obsahuje výhradu, že zpráva neinformuje o faktické dostupnosti popisovaných výkonů a léčiv. Žalobce ve správním řízení předložil článek z deníku L'Orient-Le Jour s titulem „Multiple sclerosis patients await the worst in Lebanon“ z 31. 1. 2024 („Pacienti s roztroušenou sklerózou v Libanonu čekají na nejhorší“). Z tohoto zdroje vyplývá, že dostupnost léčby pacientů s roztroušenou sklerózou v Libanonu je komplikovaná a problematická.
58. Žalovaný tento podklad zhodnotil tak, že se nijak netýká přímo žalobce. Takový závěr je však nesprávný. Článek pojednává o obecných zkušenostech o dostupnosti léčby roztroušené sklerózy. Byť informace podává na podkladě ilustrativního případu konkrétní pacientky, nic to nemění na obecnosti informací, které se z něj podávají. Žalovaný dospěl k nesprávnému závěru, že informace v článku nelze bez dalšího vztáhnout k případu žalobce.
59. Krajský soud je názoru, že informace v článku k případu žalobce bez dalšího vztáhnout lze. Je pravdou, že existují různé formy roztroušené sklerózy. Z článku ale nevyplývá, že by se omezoval pouze na některé z nich, pojednává o problematice léčby roztroušené sklerózy obecně a komplexně a naopak zohledňuje, že individuální pacienti často potřebují různé formy léčiv a z toho mimo jiné vyplývá problematičnost dostupnosti léčby, kdy dostupné jsou pouze 2–3 léky. Žalovaný tento zcela zásadní důkaz odbyl tím, že jej vzal pouze na vědomí a nepovažoval jej za jakkoliv přínosný. Tento – pro soud poněkud nepochopitelný – postup vedl k tomu, že žalobce nesprávně zjistil skutkový stav a tím

zatížil své řízení podstatnou vadou. Podle přesvědčení krajského soudu totiž žalovaným vyzdvihovaná zpráva EUAA – MedCOI ve světle právě popsaného důkazu bez dalšího neobstojí. Zatímco totiž tato zpráva uvádí výslovnou výhradu, že neinformuje o faktické dostupnosti výkonů, žalobcem předložený důkaz (článek) pojednává právě a pouze o této faktické (ne)dostupnosti. Žalobci se tedy podařilo závěr o dostupnosti léčby, vyplývající z žalovaným opatřené zprávy, přinejmenším zpochybnit.

60. Problematické fungování libanonského zdravotního systému vyplývá i z dalších důkazů. V tiskové zprávě Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva s titulem „Israel must stop killing civilians returning to their homes in South Lebanon: UN experts“ z 13. 2. 2025 („Izrael musí přestat zabíjet civilisty vracející se do svých domovů v jižním Libanonu, tvrdí experti OSN“) výslovně zaznívá informace o narušení přístupu ke zdravotní péči v důsledku izraelských vojenských akcí.
61. V návaznosti na tato skutková zjištění pak neobstojí právní posouzení, že žalobcovy zdravotní obtíže nejsou tak závažného charakteru, aby je bylo možno považovat za důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení národního humanitárního azylu. Otázku závažnosti onemocnění je třeba hodnotit v kontextu dostupnosti adekvátní léčby v zemi původu. Je sice pravdou, že žalobce v současné době není svým onemocněním nijak významně limitován. Současně je však obecně známo, že roztroušená skleróza je onemocněním, jehož průběh je významně (nikoli výlučně) závislý na dlouhodobém a pravidelném podávání léčiv. Současně není pochyb o tom, že je zde významná pravděpodobnost progresu, která se – pochopitelně – zvyšuje v případě, že pacient není dlouhodobě adekvátně léčen. Žalobce přitom trpí roztroušenou sklerózou ve fázi klinicky izolovaného syndromu se současným mírně progredujícím ložiskovým nálezem v mozkové hmotě. Z lékařské zprávy je patrné, že průběh onemocnění není jen subklinický, současně je patrné, že žalobce podstoupil změnu léčby, kdy zjevně na léky první linie byl nonrespondentní (srov. lékařská zpráva FNHK ze dne 8. 10. 2024). Skóre EDSS (tzv. Kurtzkeho škála kvantifikující postižení nervového systému u pacientů s roztroušenou sklerózou) je hodnoceno stupněm 3.0, což odpovídá střední disabilitě v jednom funkčním systému. Vzhledem k charakteru onemocnění lékař žalobci doporučil nevystavovat se stresu, nepracovat na směny, psychicky a fyzicky se šetřit.
62. Přestože žalovaný se opakovaně vyslovil, že nechce žalobcův zdravotní stav bagatelizovat, fakticky tak učinil, když argumentoval skutečností, že v současnosti onemocnění žalobce prakticky nijak neomezuje. To je sice to jisté míry pravda, současně jde však o stav podmíněný jednak pravidelnou léčbou, jednak tím, že se žalobce nebude vystavovat stresu a bude se psychicky a fyzicky šetřit. O tom, že by byl pro žalobce návrat do země původu stresující, nelze pochybovat. Žalobce by se navracel do Libanonu po téměř 20 letech pobytu v ČR, navíc by se navracel do země se zhoršenou bezpečnostní situací a s nejistou perspektivou léčby. V tomto kontextu je žalobcův zdravotní stav důvodem hodným zvláštního zřetele, který může odůvodnit udělení národního humanitárního azylu.

Posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany

63. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého

bydliště (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu (§ 14a odst. 2 zákona o azylu).

64. Při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy. Mají-li takové skutečnosti vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému (§ 32 odst. 9 zákona o azylu).
65. Krajský soud dospěl v projednávané věci k závěru, že žalovaný nesprávně posoudil naplnění podmínek § 14a zákona o azylu zejména s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu. Nesprávně posoudil skutečnosti, které vyšly najevo již ve správním řízení – konkrétně nedostatečně zohlednil bezpečnostní situaci v zemi původu v souvislosti s izraelskými vojenskými akcemi proti Libanonu). Navíc po vydání napadeného rozhodnutí nastaly nové skutečnosti, které musel soud v rámci „ex nunc“ přezkumu při svém rozhodování zohlednit – konkrétně šlo o ozbrojený konflikt mezi Izraelem a Íránem, který započal 13. 6. 2025 a ke dni rozhodnutí soudu stále trval.
66. Ze Informace OAMP – Libanon – Bezpečnostní a politická situace v zemi z ledna 2025 vyplývá, že v souvislosti s vypuknutím války mezi Izraelem a hnutím Hamás se zvýšilo napětí na izraelsko-libanonské hranici. 8. 10. 2023 vypukly přeshraniční středy mezi izraelskou armádou a Hizballáhem, které postupně eskalovaly. Koncem února 2024 podnikl Izrael první úder na vzdálenější oblast severně od Bejrútu. Během následujícího období konflikt eskaloval. V září 2024 se situace vyostřila a Izrael podnikl tisíce náletů na Libanon zaměřených na sklady zbraní Hizballáhu. 27. 9. 2024 podnikla izraelská armáda cílený útok na hlavní ústředí Hizballáhu na předměstí Bejrútu, při kterém byl zabit vůdce Hizballáhu Hasan Nasralláh. V noci z 30. 9. na 1. 10. zahájil Izrael pozemní invazi do Libanonu a dále pokračoval v pozemních operacích a leteckých útocích. 27. 11. 2024 vstoupila v platnost dohoda o příměří. Konflikt si podle oficiálních údajů vyžádal v Libanonu 4 047 obětí a také 16 638 zraněných. K lednu 2025 bylo příměří, až na ojedinělé incidenty, dodržováno.
67. Žalobce ve správním řízení předložil k důkazu tiskovou zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva s titulem „Israel must stop killing civilians returning to their homes in South Lebanon: UN experts“ z 13. 2. 2025 („Izrael musí přestat zabíjet civilisty vracující se do svých domovů v jižním Libanonu, tvrdí experti OSN“). Z ní vyplývá, že Izrael dohodu o příměří s Libanonem nedodržuje. Během 60 dnů od vstupu příměří v platnost bylo zabito nejméně 57 civilistů a zničeno 260 objektů. Izraelské jednotky – navzdory dohodě o příměří – nadále zůstávají v jižním Libanonu a útočí na civilisty, demolují domy a ničí úrodu a infrastrukturu. Násilné střety pokračovaly i poté, co byl stanoven nový termín pro úplné stažení izraelských sil na 18. 2. 2025, přičemž byli zabiti a zraněni další civilisté. Izraelské vojenské akce vyvolaly humanitární krizi, jsou porušována lidská práva. Problémem je také nevybuchlá munice, používání munice s bílým fosforem a nastražování pastí v domech, které brání návratu obyvatelstva. Dochází k masivnímu ničení civilních objektů, včetně domů, vodovodní a kanalizační infrastruktury, zemědělské půdy, k masovému nucenému vysídlování civilistů, již zmíněnému narušení přístupu ke zdravotní péči a také ke vzdělání, ztrátě živobytí.

68. Žalovaný uzavřel, že na území Libanonu rozhodně neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycházel z výše zmíněné Informace OAMP; zmínil ale, že si je vědom, že se situace v zemi vyvíjí, proto se i po seznámení s podklady pro rozhodnutí touto problematikou zabýval; konstatoval skutečnosti, které jsou mu známy z jeho úřední činnosti a z všeobecně dostupných zdrojů. Žalovaný uzavřel, že naprostá většina území Libanonu je pod plnou kontrolou libanonských bezpečnostních složek a situace je tam z hlediska výskytu ozbrojených střetů a vojenských operací naprosto klidná, nezměněná a stabilní. Pokud jde o zmíněnou zprávu Vysokého komisaře OSN, žalovaný k ní uvedl, že se s ní pečlivě seznámil a využil ji pouze obecně jako informaci popisující aktuální situaci na jihu Libanonu. Konstatoval, že není smyslem azylového řízení posuzovat bezpečnostní situaci pouze v části země; zbytek území Libanonu přitom označil za bezpečný.
69. Tento závěr však vyvrací skutečnosti, zjištěné dokazováním v řízení před soudem. Z článku BBC „Schools in Beirut suburb fear return to war after new Israeli strikes“ („Školy v předměstí Bejrútu se po nových izraelských úderech obávají návratu do války“ – datováno 11. 4. 2025) vyplynulo, že izraelské síly provádí vojenské akce i v hlavním městě Bejrútu, kdy útočí na infrastrukturu hnutí Hizballáh. Neobstojí tedy bez dalšího závěr žalovaného, že zhoršená bezpečnostní situace se týká pouze jižního Libanonu.

VI. Závěr a náklady řízení

70. Krajský soud z výše uvedených důvodů podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a § 32 odst. 9 zákona o azylu zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
71. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, správní orgán v dalším řízení vázán. V dalším řízení žalovaný bude vycházet z toho, že v případě žalobce jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení národního humanitárního azylu. Tyto důvody spočívají v žalobcově závažném chronickém onemocnění ve spojení s tím, že o reálné dostupnosti adekvátní léčby v zemi původu jsou zde přinejmenším vážné a důvodné pochybnosti, a to jednak s ohledem na obecný stav zdravotního systému v Libanonu, jednak i v souvislosti s humanitární krizí vyvolanou konfliktem s Izraelem. Žalovaný následně provede správní úvahu, zda je namístě národní humanitární azyl žalobci poskytnout. Pokud jde o posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany, žalovaný se bude znovu zabývat bezpečnostní situací v zemi původu, a to samozřejmě s přihlédnutím k aktuálnímu vývoji, k němuž si opatří aktuální podklady. Bude se (opravdu, nikoli jen proklamací) pečlivě zabývat podklady předloženými žalobcem a zohlední samozřejmě i důkazy provedené v řízení před soudem (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). V případě potřeby doplní skutková zjištění a následně znovu posoudí, zda žalobci v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení jeho života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci vnitřního nebo mezinárodního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a zákona o azylu, přičemž také v tomto hodnocení bude brát zřetel na žalobcův zdravotní stav v kontextu s pochybnou dostupností léčby a také se stresem, kterému by byl žalobce případně při návratu do země původu vystaven a jehož se má v zájmu úspěšnosti léčby vyvarovat.
72. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci zcela úspěšný, náleží mu proto právo na náhradu nákladů řízení v dále uvedeném rozsahu.
- Věc byla ze zákona osvobozena od soudního poplatku.
 - Žalobce byl zastoupen advokátem, náleží mu proto náhrada nákladů právního zastoupení.
 - Advokát vykonal celkem 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepis podání ve věci samé – žaloby, účast u jednání před soudem). Sazba za jeden úkon právní služby činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, částku 4 620 Kč, celkem za 3 úkony **13 860 Kč**.
 - Advokátu náleží paušální náhrada hotových výdajů za 3 úkony po 450 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem **1 350 Kč**.
 - Krajský soud přiznal advokátu zvýšení mimosmluvní odměny za převzetí a přípravu právního zastoupení podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu na dvojnásobek z důvodu nutnosti užití cizího jazyka při zjišťování informací z cizojazyčných zdrojů ve výši **4 620 Kč**. Krajský soud nepřiznal navrhované zvýšení na trojnásobek z důvodu, že advokát se dle údajů v evidenci ČAK zaměřuje na cizinecké a azylové právo; lze tak předpokládat, že práce s cizojazyčnými zdroji není neobvyklou součástí jeho agendy.
 - Krajský soud nepřiznal navrhované zvýšení odměny za sepis a podání žaloby, neboť práce s cizojazyčnými zdroji je již zahrnuta v úkonu převzetí a přípravy zastoupení. Pokud jde o komunikaci s žalobcem, pak při jednání soudu zaznělo, že žalobce obstojně hovoří česky a soud tedy důvodně předpokládá, že užití cizího jazyka ke komunikaci nebylo převážně nutné.
 - Advokátu náleží náhrada za cestovné k jednání soudu ve výši **490 Kč**.
 - Advokátu náleží náhrada za čas na cestě v rozsahu 8 započatých půlhodin (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu) ve výši **1 200 Kč**.
 - Advokát je plátcem DPH, náleží mu proto náhrada za tuto daň ve výši **4 519,20 Kč**.

Celkem žalobci náleží náhrada nákladů řízení ve výši 26 039,20 Kč, po zaokrouhlení na celé koruny **26 039 Kč**.

73. Platební místo bylo určeno v souladu s § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., přiměřená lhůta k splnění povinnosti pak v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s 64 s. ř. s.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 26. června 2025

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce